

МОТИВАЦІЙНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДИНАМІКИ

*О. О. Завгородня, к.э.н., доцент, Національна металургійна академія
України, Elenzavg@gmail.com*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: абстракції – при визначенні сутності і змісту інноваційних потреб та інтересів; загального та особливого – при виявленні спільних рис та відмінностей між потребами розвитку та інноваційними потребами; причинно-наслідкового аналізу – при виявленні передумов інтенсифікації потреб розвитку та похідних від них інноваційних потреб; сходження від абстрактного до конкретного – при доведенні каузального взаємозв'язку між онтологічною конкретикою актуальних економічних суперечностей та інноваційних потреб.

Результати. Розкрито специфіку будови мотиваційного механізму інноваційної економічної динаміки. Обґрунтовано наявність у ньому резистентного, відносно стійкого до впливу часу «архітектонічного ядра», утвореного множиною потреб інстинктоїдного походження. Доведено підкорення потреб розвитку, інноваційних потреб та інноваційних інтересів економічних акторів еволюційним імперативам самозбереження, самовідтворення й саморозвитку. Згруповано та охарактеризовано інстинкти, що спеціалізуються переважно на задоволенні потреб розвитку (ігровий, суперництва, самовиразу успадкованих здібностей, пізнавальний, власницький, свободи(подолання обмежень) тощо). Показано, що провідною функцією інстинктів розвитку є моніторинг, рефлексія та задоволення потреб економічних акторів у якісній самомінливості заради адаптації їх відтворювальних та/або стабілізаційно-регуляторних механізмів до нових умов життєдіяльності. Проаналізовано взаємозв'язок між онтологічною конкретикою актуальних економічних суперечностей та інноваційних потреб, відзначено їх контекстуальність.

Новизна. Доведено інстинктоїдне походження інноваційних потреб та інтересів. Запропоноване авторське визначення інноваційних потреб. Пов'язано загострення інноваційних потреб із циклічно-кумулятивною антагонізацією економічних суперечностей (конфліктів).

Практична значущість. На постановочному рівні визначено напрямки розробки та реалізації інноваційної політики, орієнтованої на масове загострення інноваційних потреб та пожвавлення інноваційної активності, виявлені передумови ефективності заохочувальної мотивації акторів інноваційних відносин.

Ключові слова: еволюційні імперативи, інстинкти, інноваційні потреби, інноваційні інтереси, спадковість, мінливість, суперечності.

Література

1. Бажал Ю. М. Економічна теорія технологічних змін: Навчальний посібник/ Ю. М. Бажал. – К.: Заповіт, 1996. – 240 с.
Bazhal Yu. M. Ekonomichna teoriya tekhnologichnykh zmin: Navchalniy posibnyk/ Yu. M. Bazhal. – K.: Zapovit, 1996. – 240 s.
2. Глазьев С. Ю. Теория долгосрочного технико-экономического развития/ С. Ю. Глазьев.– М.: ВлаДар, 1993.– 310 с.
Glazyev S. Yu. Teoriya dolgosrochnogo tekhniko-ekonomicheskogo razvitiya/ S. Yu. Glazyev.– M.: VlaDar, 1993.– 310 s.
3. Кристенсен К. Дилемма инноватора/ К. Кристенсен. – М.: Альпина Бизнес Бкус, 2004. – 239 с.
Kristensen K. Dilemma innovatora/ K. Kristensen. – M.: Alpina Biznes Bkus, 2004. – 239 s.

4. Нельсон Р., Уинтер С. Эволюционная теория экономических изменений / Р. Нельсон, С. Уинтер. – М.: Дело, 2002. – 536 с.
Nelson R., Uinter S. Evolyutsionnaya teoriya ekonomicheskikh izmeneniy / R. Nelson, S. Uinter. – М.: Delo, 2002. – 536 s.
5. Федулова Л. И. Инновационная экономика: Пособие / Л. И. Федулова. – Киев: Либидь, 2006. – 480 с.
Fedulova L. I. Innovatsiyana ekonomika: Pidruchnyk/ L. I. Fedulova. – Kyuyiv: Lybid, 2006. – 480 s.
6. Чесбро Г. Открытые инновации / Г. Чесбро. – М.: Поколение, 2007. – 336 с.
Chesbro G. Otkrytyye innovatsii / G. Chesbro. – М.: Pokoleniye, 2007. – 336 s.
7. Шумпетер Й. Теория экономического развития: Исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры / Й. Шумпетер. – М.: Прогресс, 1982. – 456 с.
Shumpeter Y. Teoriya ekonomicheskogo razvitiya: Issledovaniye predprinimatelskoy pribyli, kapitala, kredita, protsenta i tsykla konyunktury/ Y. Shumpeter. – М.: Progress, 1982. – 456 s.
8. Яковец Ю. В. Эпохальные инновации XXI столетия / Ю. В. Яковец. – М.: ЗАО Издательство «Экономика», 2004. – 444 с.
Yakovets Yu. V. Epokhalnyye innovatsii XXI stoletiya/ Yu. V. Yakovets. – М.: ЗАО Izdatelstvo «Ekonomika», 2004. – 444 s.
9. Тарасевич В. Н. Очерки теории переходной экономики / В. Н. Тарасевич. – К.: Наук. думка, 2001. – 224 с.
Tarasevich V. N. Ocherki teorii perekhodnoy ekonomiki/ V. N. Tarasevich. – К.: Nauk. dumka, 2001. – 224 s.
10. Зорина З. А. Основы этологии и генетики поведения / З. А. Зорина, И. И. Полетаева, Ж. И. Резникова. – М.: Изд-во МГУ, 1999. – 215 с.
Zprina Z. A. Osnovy etologii i genetiki povedeniya/ Z. A. Zorina, I. I. Poletaeva, Zh. I. Reznikova. – М.: Izd-vo MGU, 1999. – 215 s.
11. Карпинская Р. С. Социобиология. Критический анализ биологии социума / Р. С. Карпинская, С. А. Никольский. – М.: Мысль, 1988. – 312 с.
Karpinskaya R. S. Sotsiobiologiya. Kriticheskiy analiz biologii sotsiuma/ R. S. Karpinskaya, S. A. Nikolskiy. – М.: Mysl, 1988. – 312 s.
12. Кейлоу П. Принципы эволюции / П. Кейлоу. – М.: Логос, 2005. – 187 с.
Keylou P. Printsipy evolyutsii/ P. Keylou. – М.: Logos, 2005. – 187 s.
13. Джемс В. Психология и философия: диалог на рубеже веков / В. Джемс – М.: Педагогика, 1998. – 196 с.
Dzhems V. Psikhologiya i filosofiya: dialog na rubezhe vekov/ V. Dzhems – М.: Pedagogika, 1998. – 196 s.
14. Тарасевич В. Н. Экуника: гипотезы и опыты / В. Н. Тарасевич. – М.: ТЕИС, 2008. – 565 с.
Tarasevich V. N. Ekunika: gipotesy i opyty / V. N. Tarasevich. – М.: TEIS, 2008. – 565 s.
15. Джуэлл М. Современная индустриально-организационная психология / М. Джуэлл. – М.: Мысль, 2001. – 312 с.
Dzhuell M. Sovremennaya industrialno-organizatsionnaya psikhologiya/ M. Dzhuell. – М.: Mysl, 2001. – 312 s.
16. Rogers E.M. Diffusion of innovations (4th ed.) / E.M. Rogers. – New York: The Free Press, 1995. – 540 p.
17. Курдюмов С. П. Историческая динамика. Взгляд с позиции синергетики / С. П. Курдюмов, Г. Г. Малинецкий, А. В. Подлазов. – М.: Мир, 2007. – 278 с.

Kurdyumov S. P. Istoricheskaya dinamika. Vzglyad s pozitsii sinergetiki/ S. P. Kurdyumov, G. G. Malinetskiy, A. V. Podlazov. – M.: Mir, 2007.– 278 s.

